

عنوان مقاله:

ارزیابی نقش و جایگاه مساجد در ارتقاء تعاملات اجتماعی و جذب مخاطب نسل جوان (نمونه ی موردی: مسجد و مدرسه علمیه آیت الله فقیه سبزواری مشهد)

محل انتشار:

کنفرانس ملی معماری، عمران، شهرسازی و افق های هنر اسلامی در بیانیه گام دوم انقلاب (سال: 1400)

تعداد صفحات اصل مقاله: 12

نویسندگان:

سید محمد صادق سیدی - کارشناسی ارشد معماری دانشگاه بین المللی امام رضا (علیه السلام)

محسن وفامهر - استاد تمام دانشگاه علم و صنعت ایران

هما زنجانی زاده - دانشیار دانشگاه فردوسی مشهد

خلاصه مقاله:

در گذشته مساجد نقش تعیین کننده ای در الگوی کلی و هویت مشترک شهرهای اسلامی داشتند. در این میان مساجدمحله ای به عنوان فضایی عمومی با رویکردهای متعدد کالبدی همواره نقشی کلیدی در شکل گیری مراکز محلی در شهرهای اسلامی دارا بوده اند و همراه با افزایش جمعیت شهرها و تغییرات ویژگیهای اجتماعی آنان در طول تاریخ تعدادشان افزایش می یافت. در طول تاریخ شکلگیری شهرهای اسلامی، مساجد همواره به عنوان فضاهای عمومی مهم و مردمی دارای عملکردهای متعدد اجتماعی، اقتصادی، سیاسی و کالبدی بوده و در زندگی مردم نقش محوری داشته اند. اما متأسفانه امروزه نقش مسجد یک نقش محوری در اداره امور محله و جامعه نیست و سیمای عناصر شهری و در نتیجه کالبد شهر انعکاس دهنده ی هویت ساکنان آن نمیباشد و نیز این عنصر هویت بخش دیگر در توسعه های جدید شهری دیده نمیشود. سیر بررسی مطالعات معماری سنتی صورت گرفته بیانگر این است که مساجد در توسعه کالبدی و ساختاری محلات شهری اغلب به عنوان مراکز عمومی، فرهنگی و مذهبی به شکل یک مجتمع برخوردار از کلیه امکانات فرهنگی طراحی شده و به عنوان اصلیتترین عامل هویت بخش به محلات شهری ایفای نقش میکردند. در روند مدرنیته شدن مشهد، مساجد به عنوان یک عنصر هویت ساز در درجه دوم اهمیت قرار گرفت اند و با توجه به مطالعات انجام شده، مساجد و ویژگیهای آن به لحاظ اصول شهرسازی هم از نظر تعداد و هم از نظر شکل توزیع، در شرایط مناسبی نمی باشد. در همین راستا سعی بر این است تا با بررسی نقش و حضور مسجد در ایجاد قرارگاه های کالبدی و فضاهای تعاملات اجتماعی باری دیگر هویت و شخصیت محلات احیاء شود. هدف این پژوهش که بر اساس روش توصیفی و به شیوهی کتابخانه ای و اسنادی صورت گرفته این است که در جهت رسیدن به هویت بخشی یک محله لزوم بهره گیری از حضور، دیده شدن و فعالیت افراد در تقویت تعامل اجتماعی پویا از جمله مساجد بسیار حائز اهمیت است.

کلمات کلیدی:

نقش اجتماعی مساجد، تعاملات اجتماعی، نگاه جهانی، نسل جوان

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1252499>

